

**CRNA GORA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
ZA OPŠTINU ROŽAJE**

**Broj: 01 -
Rožaje, 30. 01. 2015. godine**

JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU ROŽAJE

IZVJEŠTAJ

O RADU ZA 2014. GODINU

Januara , 2015. godine

Uvodne napomene

Javna ustanova Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje (u daljem tekstu Centar) osnovan je 12. 07. 1984. godine Odlukom Skupštine opštine Rožaje , kada je djelatnost starateljstva sa opštinskih organa prenijeta u nadležnost Centra .

Od 1990. godine centri za socijalni rad u Crnoj Gori su republičke ustanove po Odluci Skupštine SRCG o osnivanju centara za socijalni rad ("Sl. list SRCG", br. 46/90) , a od 05. 08. 2005. godine po Odluci Vlade Republike Crne Gore («Sl. List RCG«, br 73/05), mijenja se naziv u JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje.

Za opštinu Rožaje formiran je poseban Centar za socijalni rad .

Opština Rožaje se nalazi na sjeveroistoku Crne Gore . Prostire se na 432 km², sa 23054 stanovnika.

Na evidenciji nezapošljenih lica kod Zavoda za zapošljavanje - Kancelarija u Rožajama je prijavljeno 1204 lica, od kojih je 721 muškaraca i žena 483.

Ovo je od bitnog uticaja na broj zahtjeva koji se podnose Centru za regulisanje različitih socijalno-zaštitnih prava, a prvenstveno materijalnog obezbjeđenja porodice. Kvalifikaciona struktura nezapošljenih koji se javljaju Zavodu za zapošljavanje-Kancelarija u Rožajama je sljedeća : NK – 217 , PK – 23 , KV stepen- 222 ,SSS-252 , VKV-4 , VŠS-63, VSS-417 i 6-est magistara nauka.

Materijalno obezbjeđenje porodice

Pravo na materijalno obezbjeđenje porodice može ostvariti pojedinac , odnosno porodica , ako je pojedinac ,odnosno član porodice.

1. Nesposoban za rad;
2. Sposoban za rad, pod uslovom da je:
 - Trudnica,
 - Samohrani roditelj,
 - Roditelj koji izdržava dijete, odnosno roditelj koji vrši produženo roditeljsko pravo u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi,
 - Lice koje je završilo školovanje po obrazovnom programu sa priladjenim izvodjenjem i dodatnom stručnom pomoći ili posebnom obrazovnom programu,
 - Lice poslije navršene 18-te godine života, ako je na redovnom školovanju u srednjoj školi, do kraja roka propisanog za to školovanje.
 - Dijete bez roditeljskog staranja, odnosno lice koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja, do zasnivanja rdnog odnosa na vrijeme duže od šest mjeseci.

U izvještajnoj godini ovo pravo koristilo je 1973 porodica sa 6340 članova.

Sa nastupanjem zimskog perioda uvećavaju se potrebe građana, odnosno porodica zbog obezbjeđenja hrane, odjeće, ogrijeva i dr.za zimski period, zbog čega se povećava broj zahtjeva za ostvarivanje ovog prava.

Razlozi ovako velikog broja korisnika ovog prava na teritoriji opštine Rožaje su:

Nezaposlenost, jer su sve društvene firme pod stečajem i bivši radnici tih firmi se nalaze na evidenciji nezapošljenih lica kod Biroa rada u Rožaja

Povratak porodica iz inostranstva,

Razvodi brakova,

Mladi brračni parovi sa rođenjem djeteta regulišu ovo pravo,

Izbjeganje plaćanja alimentacije za izdržavanje djece razvedenih roditelja,

Neraščišćeni pravno imovinski odnosi, odnosno neregulisan ostavinski postupak kod Osnovnog suda u Rožajama.

U jednom broju slučajeva starim i oboljelim roditeljima se nedovoljno staraju njihova djeca, zbog čega su stara lica bez sredstava za život.

Velike poteškoće pri utvrđivanju ukupnog materijalnog stanja porodica predstavljaju fiktivni diobni ugovori , fiktivni razvodi braka i česta migracija građana ove opštine , pri čemu je teško utvrditi da li te porodice imaju pomoći od onih koji se nalaze u inostranstvu .

Takodje naglašavamo da je stupanjem novog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti revizijom prava prestalo pravo za materijalno obezbjeđenje porodice za 149-et porodica zbog vlasništva putničkih vozila. Na ista rješenja izjavljeno je 99-et žalbi.

U izvještajnom periodu priznato je 76 zahtjev a odbijeno 26 zahtjeva za priznavanje ovog prava.

U ljetnjem periodu 192 djece je besplatno boravilo na moru u trajanju od 7 dana u dječijem odmaralištu »Lovćen-Bečići«. Takodje je ovo pravo koristilo 20-ro djece koja su smještena u hraniteljsku porodicu.

Zbog veoma teške materijalne situacije u kojoj se našao veliki broj porodica , ovaj centar je u izvještajnom periodu intervenisao i drugim oblicima zaštite .

Jednokratne novčane pomoći primilo je 273 lica , u ukupnom iznosu od 28.800,00 eura.

U 2013. godini socijalni radnici su uradili 59 socijalnih anamneza za lica koja su podnijela zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć.

U izvještajnom periodu socijalni radnici su ukupno uradili 1973 socijalnih anamneza, obzirom da su tokom godine vršene dvije revizije ovog prava.

Takodje u 2013. godini uradjeno je 38-am socijalnih anamneza za lica koja su izdržavala kaznu zatvora.

Broj lica u stanju socijalne potrebe će se i dalje povećavati, do oživljavanja privredne aktivnosti do pokretanja postojećih proizvodnih kapaciteta, ili otvaranja novih.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – Kancelarije u Rožajama, nastavljen je trend povećanog zapošljavanja na području opštine Rožaje u 2013. godini, posebno na sezonskim poslovima (drvoprerada, ugostiteljstvo, trgovina i poljoprivreda). Napominjemo da je u prošloj godini sa područja opštine Rožaje, znatan broj lica sa evidencije nezaposlenih uključeno na sezonskim poslovima na crnogorskom primorju i Podgorici (ugostiteljstvo, turizam, gradjevinarstvo i rad na plantažama).

Ukupno je bilo angažovano na ovim poslovima 130 radnika u prosjeku od 3-6 mjeseci.

Takodje, naglašavamo da se u toku ljetnje sezone nude poslovi mladim ljudima na području Crnogorskog primorja i Podgorice, u turizmu, ugostiteljstvu, gradjevinarstvu, trgovini, poljoprovredi i dr, što nedovoljno koriste nezaposleni sa područja opštine Rožaje.

Takodje naglašavamo da je u izvještajnoj godini pravo na subvenciju za električnu energiju koristilo 2180 korisnika socijalno zaštitnih prava (materijalnog obezbjedjenja porodice 2048 porodica, 109 korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć, 20-et lica korisnika prava na ličnu invalidninu i 3-ri porodice kod kojih su smještena djeca u hraniteljsku porodicu).

U toku 2013. godine ovaj centar je učestvovao u tromjesečnoj kampanji pod nazivom »**Svako dijete treba porodicu**« koju je organizovala Vlada Crne Gore u saradnji sa UNICEF-om i Evropskom unijom. Cilj kampanje je bio da se smanji broj djece u institucijama a da se poveća broj djece u hraniteljskim porodicama, kao adekvatniji i jeftiniji vid zaštite djece bez roditeljskog staranja, te da se podigne svijest osnovno ljudskoj potrebi i pravu svakog djeteta da raste u toplom porodičnom okruženju.

Socijalno ljebarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore je dva puta boravila u Rožajama i to 11. I 12. 05. 2013. I 12. 10. 2013. Godine.

U izvještajnoj godini podnešeno je 135-et zahtjeva za regulisanje materijalnog obezbjedjenja porodice kod kojih je Prvostepena socijalno ljebarska komisija za 98-am lica dala nalaz i mišljenje i iste onesposobila za rad i privredjivanje, dok je za 28-am lica dala nalaz i iste osposobila za rad i privredjivanje a 9-et lica se nije odazvalo pozivu.

Porodična problematika

U izvještajnom periodu Stručni tim za brak i porodicu radio je sa porodicama i parovima koji su u predrazvodnom postupku, zatim sa onima koji imaju koknflikte u braku i rizikuju da dodje do razvoda, pomagali u načinu održavanja ličnih odnosa drugog roditelja kod koga nijesu djeca.

Stručni tim za brak i porodicu imao je na tretmanu 70 bračnih parova sa poremećenim bračnim odnosima, i to 24 iz vanbračnih i 46 iz bračnih zajednica.

Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili dosta uspješni, jer je u 17 slučajeva spriječen razvod braka. Sklopljena su 3 maloljetnička braka za koje je Organ staraeljstva, bio saglasan.

Poremećeni porodični odnosi i disfunkcionalnost porodica predstavljaju najteže i najsloženije obaveze ovog centra . Brojni su i raznovrsni zadaci Centra kada su u pitanju poremećeni bračni odnosi i poremećeni odnosi u porodici (sprovođenje postupka mirenja, davanje mišljenja i predloga sudu u vezi sa povjeravanjem djece na odgoj, čuvanje i vaspitanje, davanje mišljenja kod izmjene sudskih odluka o povjeravanju djece, posredovanje kod viđanja djece i dr.) .

Poremećeni bračni odnosi su posljedica različitih činilaca od kojih su najizraženiji : neslaganje naravi, alkoholizam, preljuba, različito porijeklo, uticaj primarne porodice, fizičko i psihičko zlostavljanje, pojačana emancipacija žene i slično.

Fizičko nasilje nad ženom je najdrastičniji izraz porodičnog nasilja. Predstavlja ugrožavanje osnovnog prava na život i fizički integritet.

Konkretne mjere zaštite zlostavljanih žena i djece ustanovljene su u okviru oblasti Porodičnog i krivičnog prava. Zaštita žena i djece od zlostavljanja i zanemarivanja zavisi od aktivnosti različitih službi, institucija i državnih organa, socijalne zaštite, policije, pravosudja, zdravstvenog i obrazovnog sistema.

Nasilje u porodici je uzrok u većini slučajeva poremećenih bračnih odnosa i kod razvoda, a gdje su muževi ti koji uglavnom ugrožavaju tjelesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo porodice.

Centar kao organ starateljstva je ključna ustanova koja nadzire i zastupa prava i interese žena i djece. On preuzima mjere upozoravanja, savjetovanja i obezbjeđivanja psihološke podrške. Ženu koja se obrati za pomoć Centru po pravilu prima stručni tim za brak i porodicu u sastavu: socijalni radnik, psiholog, pravnik i pedagog.

Isti sagledava konkretnu situaciju i zauzima jedinstven stav po pitanju preduzimanja potrebnih mjera i radnji. Utvrđuje da li se radi o porodičnom nasilju ili poremećenim odnosima i procjenjuje stepen ugroženosti žene i djece.

U slučaju neposredne opasnosti službenici Centra, uz saglasnost stranke, obavještavaju policiju i insistiraju na hitnost postupanja.

Na području naše opštine formiran je multidisciplinarni tim za zaštitu od nasilja u porodici. Timom rukovodi i koordinira predstavnik našeg centra. U vezi svih obila prijavljenog nasilja imali smo dobru intersektorsku saradnju sa osnovnim državnim tužiocem u Rožajama, policijom, nevladinim organizacijama, obdušmanom i dr.

Imali smo u 24 slučaja pokrenut postupak za izdržavanje djece ,a u 8 slučajeva je bilo na promjenu odluke za izdržavanje djece.U 24 slučaja je bio pokrenut postupak za izdržavanje djece u vanbračnoj zajednici .U 2 slučaja je pokrenut postupak za bračnu tečevinu.U 4 slučaja je pokrenut postupak utvrđivanja očinstva, a u 1-nom slučaju je poništen brak.

U radu stručnih radnika ovog centra pojavljuju se poteškoće prilikom davanja mišljenja sudu kojem od roditelja povjeriti maloljetnu djecu u slučaju razvoda braka, jer roditelji često nastoje da uvuku djecu u svoj način razmišljanja. Nameću im svoje stavove, zahtjeve, planove, viđenje porodičnih odnosa. Na takav način koriste djecu kao instrumente da bi jedno drugo povrijedili.

Često pokušavaju da uključe u njihov problem i osobe koje učestvuju u brakorazvodnom postupku, konkretno stručne radnike ovog centra.

U odnosu na to postoji rizik da dijete koje se direktno uključuje u postupak razvoda braka trpi veliki pritisak i može da dodje u konflikt sa roditeljima kada saopšti svoj stav i mišljenje, koji se roditeljima u većini ne dopada. To dovodi do grube zloupotrebe prava i interesa djece.

Na području naše opštine u vezi rješavanja odnosa između roditelja kao i djece rođene u braku, pomoć pružaju posrednici-medijatori.

Treba naglasiti i to da u Rožajama još uvijek je uglavnom, patrijarhalna porodica, sa tradicionalnom podjelom uloga po polu i uzrastu, gdje žena i djeca imaju podređeni status,dok autoritet mušakrca dominira, gdje on ima jaku partnersku i roditeljsku moć, donosi odluke, kontroliše članove porodice, primjenjuje autoritarni vaspitni stil.

Medjutim, svaka porodica je sistem sa specifičnim odnosima i komunikacijama među članovima, načinom brige o djeci i vaspitanju. Svakoj porodici stručni radnici

pristupaju na poseban način, kako bi riješili i prevazišli porodične probleme, a zbog kojih je u nekoliko slučajeva ovaj centar morao da se obrati Ispostavi policije za asistenciju, a što je učinjeno u kranjoj nuždi.

Konstatovali smo da je povećan broj bračnih parova i članova porodica koji su se obraćali Centru za pomoć, kako materijalnu tako i savjetodavnu, što je preventivno djelovalo da se izbjegnu ozbiljniji porodični poremećaji .

Centar za socijalni rad i am dobru intersektorsku saradnju sa svim institucijama koje po prirodi posla se brinu o zaštiti djece i porodice .Tako primjera radi zajedno sa Osnovnim državnim tužilaštvom iz Rožaja koordiniran je rad našeg Stručnog tima i multidisciplinarnog tima za zaštitu djece i članova porodice preko programa i zakona nasilja u porodici. Kod ovog organa imalči smo 39 prijave ,53 prijave protiv lica ,9 prijava odbačeno ,a u 20 slučajeva imamo registrovan recidivitet. Prema evidenciji imamo tri prijave zas oduzimanje maloljetnog lica. Kod Područnog organa za prekršaje donijeto je 13 rješenja iz oblasti nasilja u porodici.

Neprihvatljivo ponašanje mladih

U izvještajnom periodu evidentirano je ukupno 71 krivično djelo, koja su počinili maloljetnici , po kojima je završen postupak kod Osnovnog suda u Rožajama.

Izvršiooci su muškarci.

Takođe smo u ovoj godini imali 34 predmeta kod Područnog organa za prekršaje u Rožajama.

U vezi sa ovim krivičnim djelima Centar je Osnovnom sudu u Rožajama, kao i Područnom organu za prekršaje blagovremeno dostavio socijalne anamneze sa prijedlogom mjera za maloljetne počiniocce krivičnih djela i prekršaja.

Na osnovu izvršene analize strukture i pojava oblika maloljetnika, zaključili smo da je u odnosu na prethodnu godinu povećan broj maloljetnika izvršilaca krivičnih djela.

Broj prekršaja iz oblasti bezbijednosti saobraćaja prema podacima policije u izvještajnom periodu je veći u odnosu na predhodnu godinu.

Osnovni sud u Rožajama prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela (od ukupno 71) na prijedlog ovog centra, izrekao je 28 vaspitnih mjera i to: pojačan nadzor od strane roditelja , pojačan nadzor od strane Organa socijalnog staranja u 25 slučajeva, od strane Višeg suda u Bijelom Polju izrekao je jednu mjeru društveno korisnog rada .

Područni organ za prekršaje u Rožajama od ukupno 34 pokrenutih postupaka, izrekao je 13 vaspitnih mjera i to: ukor u 7 slučajeva, pojačan nadzor od strane roditelja u 2 slučaja., pojačan nadzor od strane organa socijalnog staranja u 4 slučaja.

U područnim organima za prekršaje na teritoriji opština Bar i Berane, vodjen je postupak protiv 3 maloljetnika zbog krivičnog djela iz oblasti ZOBS-a i istima izrečena vaspitna mjera Ukor.Područni organ za prekršaje u Baruu 3 slučaja izrekao je mjeru Ukor zbog prekršaja iz ZOBS-a.

Kod Područnog organa za prekršaje uglavnom su prekršaji

Višestruki su uzroci za počinjena krivična djela i prekršaje maloljetnika u izvještajnoj godini, a navešćemo samo neke za koje smatramo da su najbitniji :

- ekonomska kriza i ugrožen materijalni status posebno višečlanih porodica ;
- moralna i sveopšta kriza društva ;
- devalviran obrazovno vaspitni sistem ;
- neadekvatan rad roditelja sa djecom ;
- neadekvatno korišćenje slobodnog vremena ;
- sredstva masovne komunikacije sa negativnim sadržajem ;
- boravak djece u sredinama u kojima se manifestuju različiti oblici asocijalnog ponašanja;
- poremećeni odnosi izmedju članova porodice.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela Osnovni sud u Rožajama je u 7-am slučajeva obustavio postupak zbog krivičnih djela koje su počinili maloljetnici.

U izvještajnoj godini smo imali 24 povratnika maloljetnih izvršilaca krivičnih djela kod Osnovnog suda u Rožajama, i 9-et kod Područnog organa za prekršaje.

Kod povratnika maloljetnika koji su registrovani evidentirali smo grupu maloljetnika koji se udružuju i organizovano vrše krivična djela i prekršajne radnje.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika po evidenciji ovog centra dominiraju krivična djela: ugrožavanje javnog saobraćaja, ugrožavanje sigurnosti gradjana, sitna kradja, teška kradja, kradja, ubistvo u pokušaju, oštećenje tuđe stvari, nasilničko ponašanje.

Možemo konstatovati da je u ovom periodu bila dobra saradnja između Osnovnog suda u Rožajama i Područnog organa za prekršaje na planu preventivnog djelovanja protiv maloljetničkog prestupništva .

Naglašavamo intezivnu saradnju sa osnovnim državnim tužilaštvom u Rožajama, koji pokreću postupke protiv maloljetnih lica.

Uspostavljena je bolja saradnja i sa drugim subjektima pozvanim da se bave maloljetničkom delikvencijom kao što su : škole, roditelji, Ispostava policije, Osnovni sud i Osnovno državno tužilaštvo.

Napominjemo da je škola a posebno porodica značajan faktor u vaspitanju mladih, u kojoj se manifestuju svi oblici asocijalnog ponašanja djece i omladine (bježanje sa časova , konflikti među učenicima i nastavnicima , tuče sa vršnjacima , krađa , uzimanje alkohola, pušenje duvana i dr.) . U tom dijelu Stručni tim JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje, koji se bavi ovom problematikom za veliki broj maloljetnika-prestupnika sačinio Individualni plan zaštite.

Sve što se u školi propusti na ulici se manifestuje u intezivnijem obliku neprihvatljivog ponašanja maloljetnika .

Napominjemo da roditelji maloljetnika - počinilaca krivičnih djela i prekršaja se bolje odazivaju pozivu stručnih radnika Centra , radi pružanja savjeta , uputstava i radi dogovora o zajedničkom tretiranju ovih maloljetnika , čime daju veliki doprinos zajedničkom preventivnom djelovanju .

Obzirom da su mladi najbitniji dio društva neophodno je da se u radu sa njima uključe svi subjekti, a posebno oni koji su pozvani , kako bi se zajedničkim snagama preventivno uticalo na sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika, odnosno kako bi se svi uključili u proces resocijalizacije maloljetnih delikvenata .

Stručni tim za maloljetničku delikvenciju je za sve maloljetnike počinioce više krivičnih djela –prekršaja sačinio posebne planove zaštite koji obuhvataju potrebne mjere i subjekte u cilju resocijalizacije i preventivnog djelovanja neprihvatljivog ponašanja mladih .

Poseban problem i za opštinu Rožaje jeste narkomanija, odnosno konzumiranje droga i drugih psihoaktivnih sredstava prvenstveno od strane mladih, o čemu se nerado govori, ali se mora ovo pitanje otvoriti jer smo ugroženi i po ovom osnovu.

Narkomanija kao ozbiljan zdravstveni, porodični, socijalni i opštedruštveni problem prisutan je i na teritoriji opštine Rožaje. Prema podacima kojima raspolažu službe i insititucije na teritoriji opštine Rožaje , povećava se broj ovih zavisnika.

Ovaj Centar je inicirao formiranje jednog partnerskog tijela od predstavnika svih pozvanih subjekata (Centar, Osnovni sud, Državni osnovni tužilac, Sud za prekršaje, škole, Dom zdravlja, Lokalna zajednica, Policija, Nevladin sektor i dr.) na nivou opštine Rožaje , koje bi se bavilo neprihvatljivim ponašanjem mladih.

Dodatak za djecu

Pravo na dodatak za djecu može ostvariti dijete :

1. Korisnik materijalnog obezbjedjenja;
2. Korisnik dodatka za njegu i pomoć;
3. Korisnik lične invalidnine,
4. Bez roditeljskog staranja,
5. Čiji je roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjedjenja, zasnovao radni odnos na osnovu Sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije;

Pravo na dodatak za djecu imaju troje djece u porodici.

Visina dodatka za djecu iznosi mjesečno za dijete:

1. Korisnika materijalno obezbjedjenja19,00 eura
2. Korisnika dodatka za njegu i pomoć.....25,50 eura
3. Korisnika lične invalidnine.....31,80 eura
4. Bez roditeljskog staranja.....31,80 eura
5. Čiji je roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome
Je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje kao
Korisnik materijalnog obezbjedjenja zasnovao radni odnos na
Osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne
Situacije.....19,00 eura.

Dijete koje ispunjava uslove na dodatak za djecu po više osnova ostvaruje to pravo po povoljnijem osnovu.

Ukupan broj nosilaca ovog prava u izvještajnom periodu je 1313 porodica, sa 2717-oro djece, od čega je 41 dijete sa posebnim potrebama .

U izvještajnom periodu podnešeno je 119-est zahtjeva za priznavanje prava na dodatak za dijete i svi su usvojeni.

Naknada po osnovu rođenja djeteta

Jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student, može ostvariti prvo na mjesečnu naknadu po osnovu rođenja djeteta, do navršene jedne godine života djeteta.

Ukoliko je zahtjev za naknadu iz stava 1. ovog člana podniet u roku od 30- et dana od dana porođaja, isplata teče od dana porođaja, a ako je zahtjev podniet poslije toga roka, naknada se isplaćuje od dana podnošenja zahtjeva.

Lice iz stava 1. ovog člana ne može ostvariti pravo na naknadu po osnovu rođenja djeteta, ukoliko podnese zahtjev po isteku vremena za koje bi mu pripadalo pravo na naknadu.

Visina naknade po osnovu rođenja djeteta izsnovi 63,50 eura mjesečno.

U izvještajnom periodu podnešeno je 306 zahtjeva za naknadu po osnovu rođenja djeteta i svi su usvojeni.

Naknada zarade zapošljenog koji se bavi preduzetničkom djelatnošću za porođiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo

Lice koje se bavi preduzetničkom djelatnošću kao jedini zaposleni, naknadu zarade za porođiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo ostvaruje kod centra za socijalni rad.

Visina naknade zarade iz stava 1. ovog člana određuje se u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Ako je zahtjev za refundaciju naknade zarade, odnosno zahtjev za naknadu zarade za porođiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo podniet u roku od 30 dana od dana početka koriošćenja prava, isplata teče od toga dana, a ako je zahtjev podniet poslije toga roka, isplata teče od dana podnošenja zahtjeva.

Refundacija naknade zarade, odnosno naknada zarade za porođiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo se ne može ostvariti, ukoliko je zahtjev podniet po isteku vremena koje je zaposleni koristio za porođiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo.

Visina sredstava koja se refundiraju poslodavcu za zaposlenog koji je prije ostvarivanja ovog prava bio u radnom odnosu:

1. Najmanje 12-est mjeseci neprekidno, je prosječna zarada zaposlenog za 12 mjeseci koji prethode mjesecu ostvarivanja prava na porođiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo;

2. Od šest do 12 mjeseci neprekidno, je 70% od prosječne zarade zaposlenog za vrijeme rada koji je prethodio mjesecu ostvarivanja prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
3. Od tri do šest mjeseci neprekidno, je 50% od prosječne zarade zaposlenog za vrijeme rada koji je prethodio mjesecu ostvarivanja prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
4. Od tri mjeseca je 30% od prosječne zarade zaposlenog za vrijeme rada koji je prethodio ostvarivanju prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo.

Visina sredstava iz stava 1. Tačka 1. Ovog člana, može se utvrditi najviše do iznosa dvije prosječne zarade zaposlenog u državi u prethodnoj godini, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

U izvještajnom periodu ovo pravo koristilo je 40-at poslodavaca za zaposlene koje su bile na porodiljskom odnosno roditeljskom odsustvu.

Napominjemo da stupanjem novog Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti zbog povećane novčane naknade za porodilje koje se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje ,a smanjen je broj zahtjeva poslodavaca za naknadu za refundaciju porodiljskog –roditeljsko odsustva.

Naknada za novorođeno dijete

Jedan od roditelja, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegovu, vaspitanje i obrazovanje, može ostvariti pravo na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete.

Naknada iz stava 1. ovog člana, može se ostvariti do navršene jedne godine života djeteta.

Visina naknade iznosi 105,50 eura.

U izvještajnom periodu podnešeno je 386 zahtjeva za priznavanje prava na naknadu za novorođeno dijete i svi zahtjevi su usvojeni.

Dodatak za njegu i pomoć

Pravo na dodatak za njegu i pomoć ima:

1). Lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imao obezbijedjen pristup zadovoljavanju potreba:

2). Korisnik lične invalidnine,

Pravo na dodatak za njegu i pomoć može ostvariti lice pod uslovom a ovo pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

Visina dodatka za njegu i pomoć iznosi 63,00 eura mjesečno.

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na njegu i pomoć propisuje nadležni organ državne uprave za oblast socijalne zaštite, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, na osnovu kojih je i donešen Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

U 2013.godini, Socijalno - ljekarska komisija je zasijedala dva puta i to: 11. I 12. 05. 2013. I 12.10. 2013. godine.

U izvještajnom periodu podnešeno je 216 zahtjeva za priznavanje prava na dodatak za njegu i pomoć drugog lica od kojih je 36 zahtjeva usvojeno, odbijen je 171 zahtjev, a 9 zahtjeva obustavljeno je postupak, jer se stranjke nijesu odazvale pozivu na pregled kod Prvostepene socijalno ljekarske komisije iz Podgorice.

U navedenom periodu podnešeno je 61 žalba od kojih je 5 usvojeno, a 56 odbijeno.

Lična invalidnina

Pravo na ličnu invalidninu ima lice sa teškim invaliditetom.

Visina lične invalidnine iznosi 108,80 eura mjesečno.

Indikacije za ostvarivanje prava na ličnu invalidninu utvrđene su Pravilnikom o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, u toku 2013. godine, zasijedala je dva puta i to 11. I 12. 05. 2013 i 12. 10. 2013. Godine.

U izvještajnom periodu podnešeno je pet zahtjeva za priznavanje prava na ličnu invalidninu od kojih je za dva lica priznato pravo a tri lica su odbijena.

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom se regulišu Zakonom o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom koji je stupio na snagu 04.01.2009.godine.

Pravo na povlasticu na putovanje imaju lica sa invaliditetom tj.korisnici njege i pomoći drugog lica , djeca i mladi koji su ostvarili pravo na pomoć za obrazovanje i vaspitanje djece i mladih sa posebnim potrebama . Pravo na povlasticu na putovanje ima i pratilac lica sa invaliditetom.

Lica sa invaliditetom imaju pravo na povlasticu na 12 putovanja u drumskom o željezničkom saobraćaju u toku kalendarske godine.

U izvještajnom periodu podnijeto je 75 zahtjeva za ostvarivanje prava na povlasticu invalidnog lica i svi zahtjevi su usvojeni.

U izvještajnom periodu usvojeno je 2447 zahtjeva za naknadu novčanih sredstava korisnicima povlastice i njihovim pratiocima na putovanje u visine cijene vozne karte.

Starateljstvo

U izvještajnom periodu podnesena su tri zahtjeva za 2 punoljetna lica koja su stavljena pod starateljstvo i jedno maloljetno dijete.

U izvještajnom periodu za 3 lica koja se nalaze u ustanovi socijalne zaštite »Komanski most« Podgorica, po službenoj dužnosti su donijeta rješenja o postavljanju staraoca, socijalnog radnika Centra, jer su lica bez rodbine koja bi se mogla starati o njima.

Usvojenje

U izvještajnom periodu nijesmo imali usvojenja djece (ni potpunih ni nepotpunih) .

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite

U ustanovama socijalne zaštite u izvještajnoj godini imali smo 14 štićenika, od kojih :

- 5 djece u JU Centar »1.jun« u Podgorici ,
- 2 djece smješteno je u JU Zavod za školovanje i rehabilitaciju lica sa poremećajima sluha i govora u Kotoru;
- 3 lica smještena su u JU Zavod »Komanski most« Podgorica,
- 1 djece je smješteno u JU Zavod za invalidnu djecu i omladinu Podgorica,
- 1 djece smješteno je u JU Dječiji dom »Mladost« - Bijela;
- 1 staro lice smješteno je u JU Dom starih »Grabovac« - Risan .
- 1 staro lice Dom starih »Bijelo Polje« u Bijelom Polju.

Porodični smještaj – hraniteljstvo

Usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva obezbjeđuje se djeci i mladima u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

Dijete bez roditeljskog staranja i dijete čiji je razvoj ometen prilikama u sopstvenoj porodici može biti smješteno u drugu porodicu radi čuvanja , njege i vaspitanja pod uslovima predviđenim Porodičnim zakonom o čijem smještaju odlučuje ovaj centar.

U izvještajnom periodu po ovom osnovu ovo pravo je koristilo 18-et porodica od čega 21-dno dijete.

U ovom periodu pretaolo je pravo na porodični smještaj-hraniteljstvo jednoj porodici sa dvoje djece na zahtjev roditelja.

Stručni tim za brak i porodicu ovog centra je redovno obilazio djecu koja su na porodičnom smještaju i kontrolisao izvršavanje zaključenih ugovora sa starateljima.

Naglašavamo da se radi o srodničkom hraniteljstvu.

Iznos naknade za jedno dijete u hraniteljskoj porodici iznosi 200,00 eura, a posebna naknada hranitelju za prvo dijete iznosi 60,00, a za drugo i narednu po 30,00 eura mjesečno.

Troškovi sahrane

Pravo na troškove sahrane u slučaju smrti imaju korisnici prava na materijalno obezbjeđenje porodice, dodatka za njegu i pomoć i smještaja.

U izvještajnom periodu za naknadu troškova sahrane podnešeno je 24-ri zahtjeva za preminula lica koja su kod ovog Centra bili korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice kao i dodatka za njegu i pomoć.

Po Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti porodici preminulog lica se isplaćuje 315,00 eura , kao i troškovi prevoza pokojnika ako ih je bilo.

Pomoć u pokriću troškova sahrane je jedan od vidova i oblika zaštite najsiromašnijih porodica .

Ostali poslovi

U izvještajnom periodu Centar je strankama izdavao razna dokumenta:

- uvjerenje da je korisnik MPO-e.....	117
- uvjerenje da nije korisnik MOP-e.....	37
- rješenja o isplati jednokratne novčane pomoći.....	273
- uvjerenja da nije oduzeta poslovna sposobnost.....	5
- uvjerenja da nema smetnji za promjenu ličnog imena	0
- uvjerenje radi otpusta iz crnogorskog državljanstva).....	0
- uvjerenje o izdžavanju roditelja.....	3
- rješenje o isplati pogrebnih troškova	24
- rješenje o smještaju u drugu porodicu	0
- rješenje o regulisanju prava na dodatak za njegu.....	36
- rješenja o isplati posebne naknade hranitelju.....	0
- rješenja o pravu na ličnu invalidninu.....	3
- zapisnik o naknadnom priznavanju očinstva.....	91
- ostala uvjerenja.....	28
- rješenja o priznavanju prava na povlasticu na putovanje.....	75
- rješenja o isplati putnih troškova invalidnim licima.....	2447

Kadrovska osposobljenost

U 2013. godine u Centru je radilo 10-et radnika na neodredjeno vrijeme.

Sistematizacijom predviđena a nijesu popunjena radna mjesta i to:

- jedan socijalni radnik,
- jedan psiholog,
- jedan referent d. d.

- jedan administrativni radnik
- jedan vozač.

Posebno naglašavamo da je nedostatak dovoljnog broja socijalnih radnika otežavajuća okolnost za funkcionisanje ove ustanove, obzirom da se iz godine u godinu drastično povećava broj zahtjeva za regulisanje prava na materijalno obezbjeđenje porodice.

Treba naglasiti da reforme u socijalnoj i dječijoj zaštiti koje su u toku takodje zahtijevaju izradu socijalnih kartona za sve građane, što će zahtijevati veće angažovanje stručnih radnika ove ustanove a posebno socijalnih radnika.

Nastojaćemo da uz saglasnost Ministarstva rada i socijanog straranja popunimo nepopunjena radna mjesta.

Napominjemo da je ovaj centar sa najmanjim brojem izvršilaca u Crnoj Gori.

Kvalifikaciona struktura radnika zapošljenih u Centru u izvještajnom periodu :

<i>Radno mjesto</i>	<i>Školska sprema</i>	<i>Broj izvršilaca</i>
<i>Direktor</i>	VSS	1
<i>Pravnik</i>	VSS	1
<i>Pedagog</i>	VSS	1
<i>Šef računovodstva</i>	VSS	1
<i>Socijalni radnik</i>	VSS	2
<i>Socijalni radnik</i>	VSSŠ	1
<i>Referent za DD</i>	SSS	1
<i>Daktilograf</i>	SSS	1
<i>Čistačica-kurir</i>	NS	1
<i>UKUPNO:</i>		10

Napominjemo da je čistačica, koja je u radnom odnosu kod Centra, održavala i prostorije Fonda za Fonda Pio i Zavoda za zapošljavanje, čije se kancelarije nalaze u istom objektu sa kancelarijama Centra.

Možemo zaključiti da smo izvještajni period odnosno 2013. godinu, uspješno završili i u cjelosti realizovali programske zadatke, kao i druge poslove koji nijesu mogli biti planirani.

**DIREKTOR,
Mahmut Kalač**